

Jaunimėlis

**2015 - 2016 m. m.
LAPKRITIS - GRUODIS Nr. 3**

Želvos gimnazijos bendruomenės laikraštėlis

Gražių, jaukių, ramių visiems
artėjančių švenčių, laimingų
ateinančiųjų Naujųjų metų!

IŠ MŪSŲ MOKYKLINIO DIENORAŠČIO

Lapkričio pabaigoje šventėme tradicinį **mokyklos gimtadienį**: puošėmės išskirtiniu ženklu, klausėmės skambių dainų koncerto – kiekviena klasė savajai mokyklai dovanojo po dainą. Vyresnės klasės dalyvavo vakarinėje programoje: varžėsi „Protų mūšyje“, kuriam puikiai buvo pasiruošę 3 g klasės mokiniai.

Lapkričio pabaigoje 3 g klasės mokiniai **vyko į spektaklį** – Vilniuje, Jaunimo teatre žiūrėjo „Skrydį virš gegutės lizdo“. Kiek teko girdėti atsiliepiimų, spektaklis jiems patiko.

Gruodžio 11 dieną dalyvavome **netradicinio ugdymo dienoje**: darbavomės šventiškai puošdami mokyklą, ruošėme dovanėles seneliams, padedant mokytojams, mokėmės kalėdinių dainų, gaminome žaisliukus eglutei bei šventinius atvirukus, kepėme kūčiukus... Diena buvo įdomi, įvairi ir prasminga.

Gruodžio 18 dieną mūsų mažiausieji – pradinukai vyko **į šventinį renginį** Ukmergės kultūros centre, kur

žiūrėjo šio centro artistų vaidinamą pasaką „Šaltukas“ ir susitiko su Kalėdų seneliu. Iš renginio mažieji parsivežė ne tik dovanų, bet ir daug įspūdžių – spektaklis jiems labai patiko.

„Jaunimėlio“
informacija

Pirmaklasiai
Ukmergėje su Kalėdų
seneliu. Jolantos Butkienės
nuotrauka

*Laukdami švenčių turėjome kur papozuoti...
Jaukus kampelis prie eglutės gimnazijos I-ajame aukšte
Rasos Povylienės nuotrauka*

Mūsų sportininkų pasiekimai

Vyko rajoninės tinklinio varžybos, kuriose dalyvavo 9 – 10 klasių mokiniai. Varžybose užimta II – oji vieta.

3 – 4 klasių pradinukai dalyvavo rajoninėse kvadrato varžybose. Užimta I – oji vieta.

Mūsų gimnazijoje vyko zoninės 3 – 4 klasės pradinukų kvadrato varžybos. Jose dalyvavo 3 komandos iš Ignalinos, Molėtų ir Ukmergės rajonų. Mūsų gimnazijos komanda užėmė I vietą.

Taip pat vyko rajoninės gimusių 2003 m. ir jaunesnių mergaičių ir berniukų kvadrato varžybos. Užimta I vieta.

**Džiaugiamės mūsų sportininkų pasiekimais ir
linkime daug pergalių ateityje.**

Informacija mokytojo **Gintaro Markevičiaus**

Sėkmė šalies mokyklų etnokultūros projekte „Tautos dvasios beieškant“

Lapkričio 19 dieną mes, grupelė Želvos gimnazijos 7 klasės mokinių, buvome pakviesti į šalies mokyklų etnokultūros projekto „Tautos dvasios beieškant“ baigiamąjį renginį, kuris vyko Vilniuje, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centre. Savo, projekto vykdytojų, komandai atstovavome trise – šių eilučių autorės ir klasės draugas Aurimas Stražinskas. Vykdami į šį renginį siek tiek jaudinomės, nes žinojome, jog savo darbą turėsime visiems viešai pristatyti.

O mūsų darbas, kurį, padedami savo lietuvių kalbos mokytojos Rasos Povylienės, pateikėme šiam konkursui, vadinosi „Įdomieji Želvos krašto akmenys: žmogaus ir laiko palikti ženklai“. Kodėl rinkomės tokią temą? Pastebėjome, kad mūsų, Želvos, krašte nemažai įdomių įvairaus dydžio, formų akmenų, turinčių išskirtinių žymių ar įamžinančių garsių žmonių ar kokių nors įvykių atminimą, tad buvo smalsu daugiau pasidomėti šių akmenų atsiradimo istorijomis. Ir ką gi – mums pasisekė. Mūsų parengtas darbas buvo įvertintas I-ąja vieta. Džiaugėmės ir gautais diplomais, ir dovanomis, ir po renginio jo dalyviams surengta apžvalgine ekskursija po garsiuosius Valdovų rūmus.

Iš konkurso darbų vertinimo komisijos narių – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto etnologės Gražinos Kadžytės ir Tėvynės pažinimo draugijos garbės pirmininko dr. Kazimiero Račkausko – sulaukėme pagyrimų ir linkėjimų toliau tęsti šį prasmingą gimtinių ir jos istorijos tyrinėjimų darbą.

Aistė Armonavičiūtė, Joana Urbonavičiūtė, Želvos gimnazijos 7 klasės mokinės

Nuotraukoje:

Su mūsų darbą vertinusiais etnologue Gražina Kadžyte ir istoriku Kazimieru Račkausku

„Piešiam“ finale triumfavo Trakų, Klaipėdos, Kyviškių ir Želvos jaunieji dailininkai

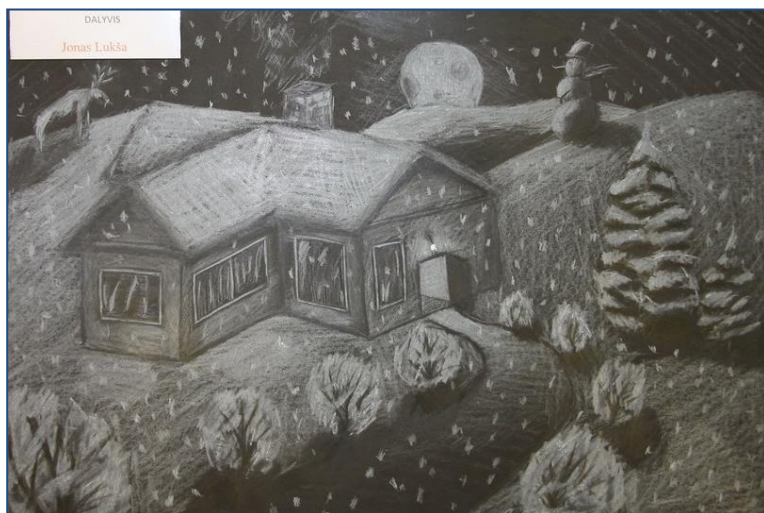
Lapkričio 26 d. nuaidėjo aplovismentai, sveikinantys nacionalinio vaikų dailės darbų konkurso „Piešiam“ nugalėtojus. Vertingi prizai – kruizas į Stokholmą ir kelionė į Rygą – atiteko keturiems pirmųjų vietų nugalėtojams. Visi finalo dalyviai darbus piešė vienu metu – susirinkę Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje.

Finalo dalyviai buvo suskirstyti į keturias amžiaus grupes ir turėjo nupiešti darbus tema, kurią sužinojo tik atvykę į finalą. Šių metų konkurso finalo tema – „Mano Kalėdos“. Dailininkai kūrybines idėjas turėjo įgyvendinti per 1,5 valandas. Jų darbus vertino dailės pedagogų ir ekspertų komanda.

Ketvirtoje, vyriausiųjų dalyvių, grupėje pirmą vietą laimėjo Ukmergės rajono Želvos gimnazijos auklėtinis Jonas Lukša (17 m., pedagogė Jolita Grigučevičienė). Finale dalyvavo 42 dailininkai iš skirtingų Lietuvos miestų ir miestelių ugdymo įstaigų. Į finalą dalyviai pateko atsiuntę darbus I konkurso etapui ir įveikę daugiau kaip 2 000 konkurentų. Visi finalo dalyviai buvo apdovanoti konkurso organizatoriaus „Biuro pasaulis“ ir „Colorina kids“ prizais. Pirmųjų vietų laimėtojai dovanų gavo „Tallink“ kruizinę kelionę iš Rygos į Stokholmą ir atgal. Kiekvienas laimėtojas galės pasikviesti dar tris asmenis.

Vilkmerge.lt informacijai ir nuotraukos

Konkursinis Jono piešinys

Sėkmė lydėjo ir 8 klasės mokinį Jūrati Gambicką šalies mokinių piešinių konkurse „Gyvūnas – žmogaus draugas“. Jūratis tapo šio konkurso laureatu. Sveikiname!

Zita Kriauciūnienė, Želvos gimnazijos muziejaus vadovė

Žirgai sugrižo į Želvą

Juos želviečiams sugrąžino garsus tautodailininkas Rimantas Zinkevičius, sukūręs įspūdingą trijų žirgų kompoziciją iš storakamienio ažuolo. Pastatyta naujoji skulptūra miestelio centre, gražioj vejoj priešais kultūros rūmus. Ramybė, o kartu ir vidinė ekspresija dvelkia menininko sukurti žirgai. Kai akys krypsta žemėliau, pamatai ir meistro išmoningai įkomponuotas tris pasagas, tarsi įrėmintas ažuolų vainikais. Kaip eiklių žirgų šlovės, stiprybės simbolį. Kaip ženklą, kad mūsų žemėje liko giliai įspaustos eiklių žirgelių pėdos su geležiniu antspaudu, o širdyse – prisiminimai...

Ne šiaip sau Želvos bendruomenės pirmininkas Gintautas Povylis ilgai delsė, kurdamas ir ieškodamas idėjų Želvos simbolio, kuris atspindėtų miestelio istoriją, būtų visiems artimas. Svarstė su skulptorium Vaidu Ramoška, seniūnu Kęstučiu Mikalajūnu. Atsisakydamas kaip medžiagos šalto metalo, girininkas G. Povylis parinko medį – paprastą, tvirtą, žmogui ir žirgui artimos miško aplinkos seno ažuolo kamieną, kuris menininko rankose po kruopštaus darbo virto įspūdinga skulptūra.

Matomiausioj jos vietoj, fasadinėj pusėj, išskobtas užrašas „Želva. 1581“. Tai – miestelio, kaip gyvenamosios vietos, paminėjimo data. Būtent tais metais besikurianti Pozelva kartu su Pozelvy dvaru buvo padovanoti Vilniaus jėzuitams (tiksliau, jų įsteigta kolegijai) kaip Žemaitkiemio parapijos dalis. Šią datą kaip Želvos pradžią patvirtino ir paminklotyrininkė A. Vojevodskaitė, 2002 m. dalyvavusi Želvos 420 – ujų metų paminėjimo konferencijoje. Šį faktą liudija ir V. Zalenskis istoriniame veikale „Jėzuitai“ (IV t., Varšuva, 1996 m.).

Žvelgdami į vėlyvesnių laikų Želvos istoriją, visur randame paliudijimą, kad „senas Želvos miestelis nuo seno garsėjęs arklių turgumis (prof. Č. Kudaba, „Gimtoji žemė“, 1991 09 12). Tą patį savo prisiminimuose apie apie šiuos kraštus mini XX a. pradžioje kun. Benediktas Smigelskis (1784 – 1879), apie garsiuosius Želvos arklių turgus ir mainus rašoma senose enciklopedijose lenkų ir rusų kalbomis (Atlas geograficzny krolewstwu Polskiego, 1877 m. ir kt.). XX a. pabaigoje jau atsiranda žinių apie žirginį sportą, Želvos hipodromą, šio sporto meistro Jono Vinckaus (1944 – 1999 m.) iniciatyvas ir naują žirgininkystės erą Želvos istorijoje.

...Pasiklausę tėvų pasakojimų apie žirginio sporto Vasaros ir Žiemos šventes, jauni žmonės ir vaikai vasarą savaitgalių vakarais traukia į

aikštę prie Želvelės upelio, kur kadaise buvo hipodromas, vyko garsiosios šventės ne tik su žirgų lenktynėmis, bet ir su įvairiausiomis atrakcijomis...

O hipodromo vietoje beveik nieko neliko, nors dar matyti žirgų lenktynių (beje, respublikinių) tako duobėti pėdsakai, aikštė, apaugusi Sosnovskio barščiais, ir pavėsinės pamatų likučiai. Viskas išardyta, sugriauta, sukūrenta, išmėtyta. Kaip ir pačių želviečių nusiaubti šviesios atminties Jono Vinckaus 1985 m. statyti Kultūros rūmai, vieninteliai tokie tuometiniame kaime. Želviečiai, tuomet pasidavę „visaliaudinei“ griovimo manijai, nestabdę griovimo, vis tik ryžosi Kęstučio Mikalajūno atkaklumo dėka sugrąžinti savo rūmams gyvybę – atstatė, atgaivino, o garsusis Juozas Vasiliauskas su „Želvelės“ kapela grąžino į Želvą ir kultūros šviesą. O gražias ir prasmingas žirgininkystės tradicijas Želvos krašte tęsia laumėniškis Kazimieras Trota ir jo sūnus Kastytis – dideli žirginio sporto entuziastai, daugelio įvairių varžybų nugalėtojai.

Didžiai gerbiamo menininko R. Zinkevičiaus Žirgai (nuo šiol – Želvos Žirgai) primena daug ką – ir istorinius įvykius, labai paprastus ir buitinius žirgų turgus, ir asmenybes, mylėjusias šį kraštą ir jo žmones, troškusias šviesos.

O gruodžio 12 dieną popietį į Želvos miestelio centrą rinkosi tie, kuriems svarbi ir įdomi gimtojo krašto istorija – čia vyko ne tik naujosios žinomo menininko Rimanto Zinkevičiaus sukurtos skulptūros „Želvos žirgai“ sutikimo ceremonija, bet buvo prisimintos ir šio krašto žirgininkystės tradicijos – pradedant senaisiais laikais, prisimenant garsiąsias XX a. paskutiniųjų dešimtmečių žirginio sporto šventes, kurių pagrindinis organizatorius buvo Jonas Vinckus, ir pagerbiant dabarties žirgininkus, kurių garsiausias – daugkartinis įvairių varžybų nugalėtojas laumėniškis Kazimieras Trota.

Gintauto Povyliaus nuotraukoje – skulptūros simbolinio atidengimo akimirka

Muziejaus gimtadienio dovanos

Mūsų mokyklos muziejus atidarytas 1959 metų lapkričio 28 – **ają dieną**, kai buvo švenčiamas pirmasis mokyklos jubiliejus. Jo tikriausiai nebūtų buvę, jeigu ne senieji pirmosios mokyklos dokumentai, kuriuos to meto smalsūs kraštotyrininkai su savo vadove geografijos mokytoja **Stefanija Kaseliene** (g. 1927 m.) surado mokyklos palėpėje. Tai ir buvo pirmasis muziejaus eksponatas. Nuo tada pradėtos rinkti žinios apie mokyklą, bandoma rašyti mokyklos istoriją. Ji užbaigta 1968 metais ir atspindi laikotarpį nuo 1909 iki 1968 metų. Rankraštis saugomas mokyklos muziejuje. Mokyklos istorija papildyta ir išleista atskira knyga 2008 metais. Ji vadinasi „O širdy vis skambučiai aidė“. Tai – mokyklos knyga.

Muziejus gimtadienių nešvenčia, bet moksleivius pakvietė į edukacijas. Šįkart buvo parengta paroda, kurioje eksponuojami senieji, 1909 m. caro laikų, mokyklos dokumentai (pasas, ūkinė knyga, mokyklos inspektavimo 1910, 1911 m. įrašai.) Deja, juos vartė, žiūrėjo tik septintokai. Domėjosi mažieji - pradinukai. Ačiū šių klasių auklėtojoms už supratimą, kad praeities užmiršti nevalia. Turėtume prisiminti Lietuvos patriarcho Jono Basanavičiaus žodžius „Tauta, pamiršusi praeitį, neturi ateities“.

Dar viena edukacinė pamoka buvo surengta lapkričio 23 – **ają**, Lietuvos kariuomenės dieną, pažymint 95 – **ąsias** Želvos išvadavimo nuo lenkų ir Giedraičių – Širvintų mūšio metines. Šia proga ant kareivių kapų bažnyčios šventoriuje uždegtos Atminimo žvakelės, prisimintas jų žygis, pakeliui į Giedraičius vykusios kovos su lenkais ties Šiupieniais, Bekupe ir Giedraičiais. Pamokoje dalyvavo muziejaus bičiuliai, grupė septintokų.

Didelę dovaną muziejus gavo iš buvusių sovietinės mokyklos mokinių – 1975 metų laidos aštuntokų. Jie surengė klasės susitikimą po 40 metų. Štai kokia senosios mokyklos trauka! Jų buvo dvi klasės – iš viso 66. Deja, 7 jau mirę. Susitikimą organizavo aštuntoji „a“. Nors ir nedaugelis atvyko, bet prisiminimų vakaras buvo jaukus nuo bičiulių vidinės šilumos, nuoširdumo.

Iš jų muziejus gavo dovaną – keramikinių puodelių rinkinį ir Svečių knygoje prasmingus palinkėjimus: „Mokyklai – gimnazijai linkime klestėti ir...išlikti atmintyje buvusių mokinių. Mes dar sugrįšime į savo gražiąją mokyklą“. Tokius palinkėjimus pasirašė 7 dalyvavusieji susitikime.

Gražiausių Žiemos švenčių proga muziejus ir jo bičiuliai linki visiems moksleiviams, mokytojams, darbuotojams, kad džiaugsmo upės niekad neužšaltų, o naujametinis sniegas (tikėsimės, kad jo bus) tegu užpusto visus rūpesčius ir negandas!

MUZIEJUS DĖKOJA

Ilgametei mūsų mokyklos mokytojai **STASEI VERCINKEVIČIŪTEI** už nuostabius ANGELUS, kurie tarsi iš dangaus nusileido į muziejų, suteikė ramybės, dvasinės atgaivos, šviesaus džiugesio...

Pirmokų, antrokų, trečiųjų bei septintokų klasėms ir jų auklėtojoms **Jolantai Butkienei, Jonei Tavorienei, Apolonijai Našlėnienei ir Daivai Kriaučiūnaitei** už aktyvų dalyvavimą muziejaus edukaciniuose projektuose, muziejaus lankymą.

3 g klasės mokinėms **Ivetai Misiūnaitei ir Beatričiai Tavoraitei** už poezijos skaitymus Želvos parapijos namuose (muziejaus edukacinis projektas)

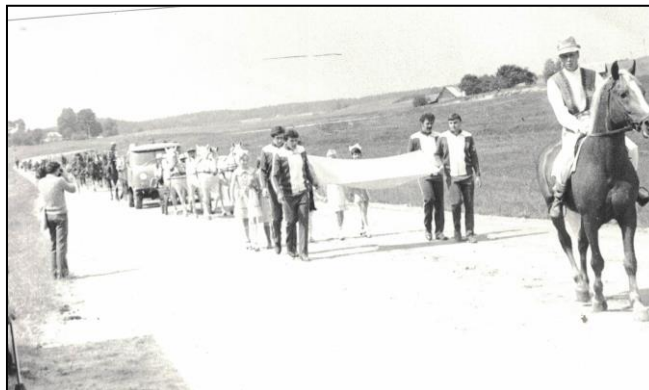
Direktoriui Vidui Tavorui ir mokytojui Algiui Liškai už muziejaus kompiuterinės įrangos „gaivinimą“ (remontą).

Informaciją parengė muziejaus vadovė Z.Kriaučiūnienė

SENOS NUOTRAUKOS PASAKOJA...

Keletas akimirkų iš legendinių Želvos žirginio sporto švenčių, vykdavusių Želvos hipodrome prieš trejetą dešimtmečių.

Net nesitiki, kad Želvoje būdavo taip...
Nuotraukos iš asmeninio **Vinckų šeimos** archyvo.
Ačiū **Dariui Vinckui** už leidimą jas paviešinti.

Ši „Jaunimėlis“ padėjo parengti:

Mokytojai **Jolita Grigucevičienė, Zita Kriaučiūnienė, Jolanta Bukkienė, Gintaras Markevičius. Ačiū jiems!**

Maketavo Rasa Povylienė

Želvos gimnazija, 2015 – 12 – 22

RAŠYKITE MUMS: zelvosjaunimelis@gmail.com

